

Liten schackordlista

Bergertabell – Vid en tävling där alla deltagare ska möta varandra, används en Bergertabell.

Blixtschack – Partier där spelarna har fem minuter var eller mindre i betänketid på schackklockan.

Blindschack – Riktigt duktiga spelare kan spela partier utan att se brädet. De berättar då de drag de gör med hjälp av ”schackspråket”.

Bondeförvandling/promovering – När en bonde går över hela brädet och når sista raden förvandlas den till antingen en dam, ett torn, en springare, eller en löpare. Vanligast är en dam, eftersom det är den bästa pjäsen.

Demonstrationsbräde – Ett stort schackbräde som schackledaren använder för att visa schackställningar och partier för sin schackgrupp.

Dragupprepning – Ibland uppkommer en ställning där spelarna bara kan, eller vill, gå fram och tillbaka. Uppkommer samma ställning tre gånger blir partiet remi, oavgjort.

En passant – Är franska och betyder ”i förbifarten”. Ett specialdrag som utförs när en bonde flyttar första gången, går två steg och kommer upp jämsides med en motståndarbonde. Bonden kan då slås som om den bara gått ett steg

Evig schack – Ibland uppkommer en ställning där en kung schackas fram och tillbaka men utan att bli matt. Uppkommer samma ställning tre gånger blir partiet remi, oavgjort.

FIDE – Världsschackförbundet (The Fédération Internationale des Échecs)

Internationell mästare – Den näst finaste titeln i schackvärlden som en spelare tilldelas när han eller hon vid tre tillfällen gjort ”stormästarresultat”.

j'adoubé – Om en av ens pjäser har hamnat lite snett på en ruta och man vill ställa den till rätta säger man precis innan man rättar till pjäsen ”j'adoubé”. Då upphävs ”rörd är förordning”

Lagschack – Trots att schack är ett individuellt spel är det synnerligen populärt med lagschack. Man spelar då individuellt men lägger ihop lagmedlemmarnas poäng. Den vanligaste formen av lagschack är att spelarnas rankas och att ettorna möter varandra, tvåorna varandra osv.

Långparti – Ett parti där betänketiden överstiger två timmar i sammanlagd betänketid.

Matt – När den enes kung är hotad och infångad på sätt att den inte kan undkomma att bli slagen i nästa drag, är det matt. Partiet tar då direkt slut och spelaren vars kung är matt har förlorat.

Mittspel – Den mellersta fasen av ett schackparti.

Monradslottning – Ett sätt att lotta schackturneringar med flera deltagare, över flera ronder.

Patt – När den spelaren som är på draget inte kan göra något drag utan att dennes kung blir slagen, MEN utan att kungen är hotad, är det patt. Partiet blir då oavgjort.

Ratingtal – I schackvärlden har man ett system för att ranka spelare med hjälp av ett ratingtal. När två spelare möts i ett långparti och den ene vinner partiet, får han eller hon, ett antal poäng som adderas till ratingtalet. Förloraren av partiet blir av med motsvarande poäng.

Remi – Oavgjort

Rockad – Enda draget då två pjäser får flytta samtidigt. När det är fritt mellan kungen och tornet, och ingen av dem har flyttat, kan kungen ta två steg mot tornet, och tornet sedan hoppar över kungen och ställer sig precis bredvid.

Rörd är förd – Har man rört en schackpjäs när det är ens drag måste man flytta den.

Schacknotation - Schackbrädet har ett koordinatsystem som ger varje ruta ett namn. Där med kan partier följas i skrift genom att spelarna skriver ner sina drag i schackprotokoll.

Schackprotokoll – Vid partier med längre betänketid för spelarna protokoll över dragen som spelas genom schacknotation.

Schackspråket – Schackbrädet har ett koordinatsystem som ger varje ruta ett namn. Där med kan partier följas i skrift, eller i tal som vid blindschack.

Schweizerlottning – Ett sätt att lotta schackturneringar med flera deltagare, över flera ronder. Till skillnad från Monradslottning parar schweizersystemet ihop deltagarna efter deras ratingtal.

Simultanschack – En slags uppvisningsschack där en duktig spelare möter flera spelare på en och samma gång. Långbord ställs i en ring. På utsidan sitter spelarna som utmanar, och på insidan går den bättre spelaren runt och gör sina drag.

Slutspel – Den sista fasen av ett schackparti.

Släppt är släppt – Har man flyttat och släppt en pjäs har man gjort sitt drag och det är motståndarens tur.

Stormästare – den finaste titeln i schackvärlden som en spelare tilldelas när han eller hon vid tre tillfällen gjort ”stormästarresultat”.

Sveriges Schackförbund – Ansvarar för schack i Sverige genom att bland annat arrangera mästerskap.

Öppning – Den inledande fasen av ett schackparti.